

2023-06-05

Trafikverket

via e-post
investeringsprojekt@trafikverket.se

Yttrande över samrådsunderlag inför tillstånd vattenverksamhet och Natura 2000-området Sävjaån- Funbosjön (TRV 2023/17026)

Sammanfattning

Sveriges lantbruksuniversitet (SLU) anser, som vi tidigare också givit uttryck för, att Projekt Fyra spår är positivt för Uppsala både som stad och region. Den ökade tillgängligheten och kapaciteten i järnvägstrafiken kommer med stor sannolikhet även att vara positivt för såväl studenter som anställda verksamma vid SLUs olika anläggningar i Uppsala. Tillgänglighet som säkerligen kan stärka SLUs redan starka varumärke inom universitetsvärlden.

Med beaktande av ovan inledande positiva ordalag vill dock SLU framföra att det även om den ökade tillgängligheten är positivt för SLU så finns det antal viktiga faktorer som SLU anser bör beaktas för att inte av lantbruksuniversitet viktig forskning ska till spillo. Dessa påpekanden kan sammanfattas i följande punkter,

- Grundvattenbortledning påverkar produktionen av grödor men hur stor påverkan blir går inte att på förhand fastställa eftersom detta är beroende dels av vädret under den aktuella byggtiden, dels av hur mycket grundvattenytan sänks.
- Den påverkan som bortledningen medför måste därför skyddas genom kompensatorisk bevattning.
- Trafikverket måste i det fortsatta utredningsarbetet utreda hur kompensatorisk bevattning ska lösas såväl ur praktisk som ekonomisk synvinkel.

- Trafikverket måste planera för att kompensatorisk bevattning måste kunna ske inom hela den yta som ägs av SLU och som kan påverkas av bortledning av grundvatten

SLUs synpunkter

SLU delar Trafikverkets uppfattning att ytterligare analyser av riskerna med grundvattenbortledning bör göras. De undersökningar som hittills utförts anser SLU inte utgöra ett komplett underlag. Analysen omfattar bara potentiella skador på byggnader och för uttag av (grund)vatten. Eftersom SLU bedriver omfattande fältförsöksverksamhet i omedelbar anslutning till den planerade bron så behöver även beaktas risken för den tillfälliga eller permanenta påverkan på markvattnet som kan bli följd av en grundvattenbortledning. En långvarig sänkning av grundvattennivån bedöms kunna medföra permanenta förändringar av markstrukturen och därmed till förändrad mark-kemi med betydande konsekvenser för SLU:s forskning.

SLU kan inte utifrån underlagen göra en egen bedömning av vare sig den ytmässiga utbredningen av en sådan påverkan på grundvattnet eller risken för vilka permanenta förändringar som skulle kunna följa. Med detta följer att SLU heller inte kan bedöma hur stor risken är att en sådan bortledning påverkar de aktuella försöken givet olika vädersituationer, samt hur detta i sin tur skulle kunna medföra negativa konsekvenser för SLU:s forskning. Detta är en brist med underlaget, och Trafikverket bör genomföra en fördjupad analys av riskerna för SLU:s verksamhet och vid behov föreslå åtgärder för att minimera konsekvenserna för forskningen.

Beslut om detta yttrande har på rektors uppdrag fattats av universitetsdirektör Martin Melkersson efter föredragning av fastighetschef Peter Thorén. Innehållet har utarbetats av fakultetsdirektör Pär Aronsson och professor emeritus Ingmar Messing vid fakulteten för naturresurser och jordbruksvetenskap.

Martin Melkersson

Peter Thorén